

som det skete i presseloven af 1851, f.eks. således, at det alene skulle gælde overtrædelser af straffelovens kapitler 12-16 og 27. Dette kriterium lider dog bl.a. af den svaghed, at det ofte vil være ganske tilfældigt, om en bestemmelse findes i straffeloven eller en særlov. F.eks. kunne reglen i markedsføringslovens § 9 om industrispionage lige så vel have været anbragt i straffelovens kapitel 27.

En beskrivelse, hvorefter den særlige presseretlige ansvarsordning skulle gælde forbrydelser mod staten eller andre offentlige interesser eller mod andres fred og ære, ville være for uskarp både i relation til medierne og borgerne.

Kriteriet »nyhedsformidling« er anvendt i § 1, nr. 3, men er åbenbart for snævert i denne sammenhæng.

I litteraturen er hovedkriteriet som nævnt blevet suppleret med kriterier, hvorefter der skal lægges vægt på, om meddelelsen retter sig til større, ubestemte persongrupper eller til en enkeltperson, og på, om lovovertrædelser kan erkendes gennem læsningen af skriftet. Disse kriterier kan imidlertid ikke tillægges afgørende vægt. Dels fører de i visse situationer til urigtige resultater, dels er de for vage til at være anvendelige.

Det er næppe muligt at opstille et kriterium, der er fuldt tilfredsstillende, men i tilknytning til den bestående praksis og teori foreslås, at »indholdet« udtrykkeligt bestemmes således, at det angår de lovovertrædelser, der fuldbyrdes gennem indholdet af et trykt periodisk skrift eller en udsendelse i tv eller radio m.v.

Denne bestemmelse ligger ikke langt fra den traditionelle opfattelse, men den vil f.eks. derudover medtage ophavsretskrænkelser, hvilket forekommer forvarligt.

Formuleringen er ikke ensbetydende med, at disse lovovertrædelser kun kan fuldbyrdes gennem offentliggørelse.

Betingelsen om fuldbyrdelse af lovovertrædelser gennem offentliggørelse i massemediet medfører, at langt de fleste forbrydelsestyper som tyveri, hærværk og vold, hvori indgår en eller anden form for forsøg og/eller medvirken via meddelelser m.v., f.eks. i form af tilskyndelse i dagspressen, ikke ansvarsmæssigt skal bedømmes efter presselovens ansvarsregler.«

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets synspunkter vedrørende spørgsmålet om medieansvarslovens materielle anvendelsesområde og henviser i den forbindelse til betænkningen side 149-58.

4.2.1. Skrifter

Udvalget foreslår som nævnt oven for, at det presseretlige strafansvarssystem principielt opretholdes

for den trykte presse. Om de gældende regler henvises til beskrivelsen ovenfor under afsnit 3.1.1.

Reglerne om ansvar for forfatteren, redaktøren og udgiveren i udkastets §§ 9-15 svarer stort set til presselovens bestemmelser. Der foreslås dog en række præciseringer og enkelte nye ansvarsfordelingsregler.

4.2.1.1. Forfatteransvaret

Presseloven indeholder ikke bestemmelser, der nærmere definerer, hvornår en artikel skal anses for navngiven. Efter udvalgets opfattelse kan der være behov for i selve lovteksten og bemærkningerne til lovbestemmelsen nærmere at beskrive navngivelseskriteriet. Udvalget finder det i den henseende afgørende, om angivelsen er så præcis, at det for læseren uden større undersøgelser vil være muligt at identificere forfatteren. Er ophavsmandens fulde navn og adresse anført, er navngivelseskriteriet opfyldt. Det samme er tilfældet, selv om adressen ikke er anført, hvis navnet f.eks. er meget usædvanligt, og artiklens indhold i øvrigt eller andre omstændigheder giver sådanne informationer, at ophavsmanden let lader sig identificere. Er dette ikke tilfældet, og er navnet almindeligt forekommende, bør artiklen ikke anses for navngiven, medmindre særlige forhold i øvrigt bevirker en let identifikation, og dette også må stå klart for forfatteren selv.

Udvalget foreslår endvidere i modsætning til gældende ret, at navngivelseskravet ligeledes skal anses for opfyldt, når artiklen er skrevet under et pseudonym eller mærke, og det er alment kendt, hvilken person der anvender det pågældende pseudonym. I denne situation må det stå klart for forfatteren, at han kan identificeres, hvorfor han bør være ansvarlig. Det ville være uacceptabelt, om personer, der har oparbejdet et fast af almenheden kendt mærke eller pseudonym, herefter straffrit kan begå f.eks. freds- eller ærekrænkelser, skønt så at sige alle har viden om, hvem gerningsmanden er. Personer, der skriver under fast og almindeligt kendt mærke, gør ikke dette for at »skjule sig«, men har andre grunde herfor.

Udvalget forslår på baggrund heraf, se udvalgets betænkning side 160 f, at der i lovudkastets § 10, stk. 2, indsættes en bestemmelse til tydeliggørelse af, hvornår en artikel anses for navngiven, således at navngivelseskriteriet udvides til også at omfatte offentliggørelse under eget billede og pseudonym eller mærke.

Det er i dag ikke usædvanligt, at artikler er forfattet af flere personer, der alle er angivet ved navn. I disse tilfælde bør alle de anførte personer efter udvalgets opfattelse kunne drages til ansvar for indholdet af artiklen som helhed, også selv om hver af dem kun har